

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	1084 Практична психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.05.2021 р.

Справа № 0444/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,

Анжеліка Герасименко,

Фісун Олександр Анатолійович,

Фалько Наталя Миколаївна,

Орловська Юлія Валеріївна,

Оксамитна Світлана Миколаївна,

Ларіонов Станіслав Олександрович,

Кужелєв Михайло Олександрович,

Кривенко Ірина Степанівна,

Ігнатюк Анжела Іванівна,

Горошко Олена Ігорівна,

Вершиніна Дарина Миколаївна,

Величко Олександр Петрович,

за участі запрошених осіб:

Цьось Анатолій Васильович – представник ЗВО,

Мушкевич Мирослава Іванівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1084
Назва ОП	Практична психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ЗВО не продемонстрував, що здобувачі залучені до визначення цілей і ПРН освітньої програми. За наведеними на запит ЕГ та у відомостях СО лінками – результати опитувань, де відповідних запитань немає, а також фото з круглого столу, де присутні інші категорії стейкхолдерів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

1. ОП містить низку унікальних, відмінних від стандарту ВО, компетентностей. Водночас, відсутні унікальні ПРН, які були б спрямовані на вимірювання даних СК. 2. Є зауваження до формулювання компетентностей: «ЗК-13. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово» - відбувається впродовж одержання загальної середньої освіти. «СК-14. Здатність до досягнення необхідних стандартів знань та умінь з психології для продовження навчання на наступному рівні вищої освіти», «СК-16. Здатність до достатніх фахових компетентностей, щоб претендувати на первинні посади щодо психологічної діяльності» - у такому формулюванні не відповідають розумінню компетентності як певної здатності виконувати професійну діяльність. 3. В переліку ОК відсутні «Кваліфікаційна робота», «Комплексний кваліфікаційний іспит» (наявні в СЛС, однак відсутні зв'язки з ОК). Водночас, програма кваліфікаційного іспиту та Положення про випускні кваліфікаційні роботи, які враховують специфіку спеціальності, розміщені на вебсайті факультету, враховують міжпредметні зв'язки з іншими ОК. ЗВО у відповіді на проект висновку ЕГ зазначає, що рішенням Вченої ради внесені відповідні зміни до усіх ОП бакалаврського і магістерського рівнів вищої освіти, а також до проекту ОП 2021.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

При загалом достатніх можливостях для формування індивідуальної освітньої траєкторії, вільний вибір навчальних дисциплін дещо обмежений внаслідок встановлення мінімальної кількості студентів для формування групи у 15 осіб (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_formuvannia_individualnoi_traiektorii.pdf, п. 4.3) при кількості студентів 13-21 в залежності від року навчання

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Проведений аналіз методичного забезпечення практик демонструє певні прогалини: 1. Кожна практика згідно силабусів охоплює усі компетентності і усі ПРН. Звідси не зрозуміло, яка специфіка цих практик. 2. Дві з п'яти практик проводяться у закладах освіти (діагностична, психолого-педагогічна), що не відповідає пропонованим випускникам посадам працевлаштування, серед яких психолога у закладах освіти – немає. 3. В силабусах практик виявлено орфографічні, синтаксичні помилки, незрозумілі позиції (наприклад: переддипломна практика згідно силабусу проводиться на 6-у році навчання у 11 семестрі для магістрів, згадка про бакалаврів лише на стор. 2; у силабусі діагностичної практики є дефініція «освітньо-кваліфікаційний рівень»). 4. У силабусах усіх практик рекомендується застаріла література (найновіша – 2013 року; у силабусі переддипломної практики – 1999 року).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійні стандарти практичного психолога оприлюднені після останнього перегляду ОП, отже робити висновок про відповідність ним ОП можна після її наступного перегляду.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Враховуючи, що в переліку ОК відсутні кваліфікаційний іспит і кваліфікаційна робота, не зрозуміло, за рахунок якого часу здобувачі готуються і складають їх. В навчальному плані атестація – 2 тижні, отже в цей час студенти ймовірно мають додаткове навантаження.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Силабуси лише деяких ОК містять відомості щодо можливості повного (часткового) перезарахування РН, одержаних в неформальній/інформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання не зазначені у силабусах ОК. Аналіз таблиці з відомостей СО приводить до висновку, що не всі ПРН досягаються за рахунок релевантних методів навчання і викладання. Наприклад, «ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності» передбачено досягати за допомогою методів: «словесні методи (лекція, діалог, дискусія пояснення); візуальні методи (демонстрування, мультимедійний); самостійна робота (написання рефератів)».

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Позитивною практикою є те, що у переважній кількості силабусів як рекомендовані джерела є достатньо нові навчально-методичні праці, розроблені викладачами, що розроблюють і викладають ОК. Воднораз у більшості силабусів списки рекомендованої літератури застарілі (наприклад, «Психотерапія» - найновіша 2007 року), переважно російськомовні, відсутні джерела іноземною мовою.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Формами атестації здобувачів є комплексний іспит з психології та публічний захист кваліфікаційної роботи, що відповідає стандарту ВО. ЗВО надав посилання на актуальні версії Програми кваліфікаційного іспиту та Положення про випускні кваліфікаційні роботи. Зазначимо, що у Положенні про випускні кваліфікаційні роботи не розкривається специфіка ОП, воно є універсальним для студентів усіх спеціальностей. Підготовку здобувачів до атестації ускладнює те, що атестаційний екзамен та захист кваліфікаційної роботи згідно навчального плану не є окремими ОК, отже не мають кредитів навчального часу.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Відповідно р. 4 Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ (<https://ga.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/03/Polozhennya-pro-zarobigannya-plagiatu.pdf>), недостатньо чітко визначені суб'єкти перевірок кваліфікаційних робіт, порядок здійснення такої перевірки, строки і порядок подання робіт на кафедру, розподіл відповідальності між учасниками освітнього процесу. Зважаючи на аргументовану відповідь ЗВО на зауваження, представлені у проекті висновку ГЕР, зауваження до підкритерію вбачаємо такими, що потрібно виправляти, однак які не несуть критичного характеру. Зокрема, доцільно посилити залучення студентів до активностей щодо популяризації та дотримання принципів академічної доброчесності, бо наразі такі події є поодинокими; нормативні документи, які регламентують ці питання, в першу чергу "Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки", потребують правок, а саме - відображення в них сучасних підходів до поняття академічної доброчесності. В останньому аспекті доцільно: - відмовитись від рекомендації використання здобувачами ряду безкоштовних Інтернет-ресурсів для роботи з академічними текстами, через їх сумнівну якість та кібер-безпеку; - відмовитись від формулювання пункту 6.2. «Головною ознакою присутності/відсутності академічного плагіату у роботі є індекс унікальності (оригінальності) тексту, який розраховується автоматично рекомендованим до використання комп'ютерним програмним засобом і представляється у формі згенерованого відповідним програмним засобом звіту (повного або його головної частини)» та нечітких розмитих визначень пункту 2.2 (як «значна частина чужих матеріалів», «внесення незначних правок», «створення значного масиву тексту шляхом копіювання чужих матеріалів з різних джерел», «багаторазова публікація одних і тих же наукових результатів» тощо; - чітко декларувати нульову толерантність порушення академічної доброчесності

здобувачами, науковими та науково-педагогічними працівниками ЗВО, не вдаючись до описів "відсотків унікальності" чи будь-яких інших кількісних показників, як це є в актуальній редакції Положення. П. 4.10 зазначеного Положення встановлює, що електронний фонд кваліфікаційних робіт функціонує у режимі закритого доступу та використовується виключно для запобігання академічному плагіату. Це, на думку ГЕР, суперечить стандарту ВО, який зазначає, що такі роботи мають бути оприлюднені.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Потребує удосконалення відповідність НПП тим ОК, що вони розроблюють і викладають. Наприклад, В. Коширець має публікації, дотичні до психологічної допомоги комбатантам з ознаками ПТСР, що не можна вважати відповідністю військовій психології; публікації Л. Засекіної лише дотичні до клінічної психології. Відповідності Н. Коструба ОК «Загальна психологія» не простежується, кандидат психологічних наук відповідає ОК з циклу загальної підготовки.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Позитивною практикою є залучення численної кількості сторонніх фахівців-практиків і відомих вітчизняних експертів галузі до проведення аудиторних занять зі здобувачами. При цьому інші форми залучення, крім бінарних занять, відсутні.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО сприяє розвитку викладацької майстерності НПП: визначені політики преміювання, встановлення доплат, інших заходів матеріального і нематеріального стимулювання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО не показав системності у опитуваннях здобувачів з питань різних форм підтримки. Результати опитування студентів щодо якості різних форм підтримки, надані на запит ЕГ, демонструють певні недоліки, водночас не прослідковується зворотна реакція ЗВО на них: 1) тільки 30% НПП проводять консультації систематично, 40% - на вимогу студентів; 2) тільки 9% відмітили, що створені умови для осіб з особливими освітніми потребами (ймовірно такий відсоток відповідей зумовлений тим, що такі достатньо різні засоби підтримки як соціальна стипендія, скринька довіри, допомога у працевлаштуванні тощо, в сумі дають 100%, тобто питання передбачало один варіант відповіді).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Слід взяти до уваги позицію ЕГ щодо недостатньої залученості здобувачів до процедур перегляду ОП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система внутрішнього забезпечення якості ВО у ЗВО знаходиться на етапі становлення. На сторінці методичного відділу забезпечення якості вищої освіти знаходиться один звіт з діяльності відділу, аналіз якого демонструє, що відділ переважно опікується питаннями ліцензування і акредитації. При цьому не зрозуміло, які проблемні питання виявлено за результатами опитувань стейкхолдерів, які заходи реагування заплановано або зроблено.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП 2021 відсутній на сайті.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті в розділі «Громадське обговорення ОПП» наявні проєкти ОП і навчальних планів, посилання на анкетування для стейкхолдерів, водночас інформації щодо самих пропозицій, обґрунтування їх прийняття/відхилення – немає.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Встановити засади і процедури урахування позицій здобувачів щодо цілей і ПРН освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Сформулювати ПРН, кореспондуючі унікальним компетентностям ОП. 2. Внести до структури ОП атестаційний екзамен та кваліфікаційну роботу як освітні компоненти, визначити їх структурно-логічні зв'язки з рештою ОК. 3. Переглянути мінімальну кількість здобувачів для формування навчальної групи з вивчення вибіркового дисциплін. 4. Визначити специфіку практик шляхом диференційованого підходу до ПРН, що вони забезпечують. Передбачити можливість проходження діагностичної та психолого-педагогічної практик відповідно до усього переліку запропонованих посад працевлаштування випускників. Переглянути і оновити методичне забезпечення практик. 5. При наступному перегляді урахувати вимоги професійних стандартів практичного психолога.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Популяризувати можливість зарахування РН, одержаних в інформальній/неформальній освіті, зокрема у навчально-методичному забезпеченні ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Визначити у силабусах ОК методи навчання і викладання, релевантні ПРН, на досягнення яких вони спрямовані. 2. Оновлювати методичне забезпечення ОК з опорою на сучасні вітчизняні та іноземні наукові досягнення.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Урахувати специфіку ОП при розробленні навчально-методичного забезпечення виконання кваліфікаційних робіт за ОП. 2. Визначити доцільність функціонування електронного фонду кваліфікаційних робіт у закритому режимі. 3. Оновити нормативне забезпечення політик забезпечення академічної доброчесності, процедур запобігання академічному плагіату в працях учасників освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Залучати роботодавців, професіоналів-практиків і експертів галузі до викладання на ОП не тільки у вигляді бінарних занять, а й на умовах сумісництва. 2. Забезпечувати більш повну відповідність НПП тим ОК, що вони розроблюють і викладають.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Удосконалити процедури опитування учасників освітнього процесу щодо різних форм підтримки, що надає ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Систематизувати результати опитувань учасників освітнього процесу та інших стейкхолдерів: з'ясувати виявлені проблемні, запропонувати заходи реагування, оприлюднювати результати їх реалізації.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Оприлюднювати на сайті ЗВО пропозиції зацікавлених сторін щодо проектів ОП, відомості щодо їх урахування/відхилення.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА